

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 16 februari 2017, nr. WJZ/17023701, houdende invoering van de verplichting tot betaling van een geldsom (Regeling fosfaatreductieplan 2017)

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

Gelet op artikel 13, eerste lid, van de Landbouwwet en artikel 2 van de Kaderwet EZ-subsidies;

Besluit:

Artikel 1 (begripsbepalingen)

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. *houder*: houder als bedoeld in artikel 1 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van runderen;
 - b. *I&R-systeem*: I&R-systeem rund als bedoeld in artikel 14, onderdeel a, van de Regeling identificatie en registratie van dieren;
 - c. *rund*: vrouwelijk rund van 0 tot 1 jaar, vrouwelijk rund van 1 jaar of ouder dat niet heeft gekalfd of rund dat ten minste eenmaal heeft gekalfd, waarbij onder rund wordt verstaan een dier als bedoeld in artikel 1, onderdeel n, van de Regeling identificatie en registratie van dieren, met uitzondering van runderen die behoren tot de soorten *Bison bison* en *Bubalus bubalus*, en dat is geregistreerd in het I&R-systeem;
 - d. *referentieaantal*: aantal runderen van de houder dat op 2 juli 2015 in het I&R-systeem is geregistreerd verminderd met 4%, behoudens het bepaalde in artikel 7 en 9, zesde lid;
 - e. *doelstellingsaantal*: aantal runderen dat overeenkomt met het aantal runderen van de houder dat op 1 oktober 2016 in het I&R-systeem is geregistreerd verminderd met het krachtens artikel 3 toe te passen verminderingpercentage, met dien verstande dat het doelstellingsaantal nooit lager is dan het referentieaantal;
 - f. *vleeskalverhouder*: houder die uitsluitend mannelijke en vrouwelijke runderen jonger dan een jaar houdt en welke uitsluitend door de houder worden afgevoerd voor de slacht;
 - g. *GVE*: grootvee-eenheid;
 - h. *Verordening (EU) nr. 1408/2013*: Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector (PB L 352);
 - i. *bedrijf*: bedrijf als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de Meststoffenwet;
 - j. *fosfaatruimte*: fosfaatruimte als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel II, van de Meststoffenwet, waarbij in afwijking van dat onderdeel II, voor natuurterrein zijnde grasland, wordt gerekend met 70 kilogram fosfaat per hectare en voor overig natuurterrein 20 kilogram fosfaat per hectare;
 - k. *grondgebonden bedrijf*: bedrijf waarvan de productie van dierlijke meststoffen door runderen in kilogrammen fosfaat in het kalenderjaar 2015, verminderd met de fosfaatruimte in dat jaar, negatief of nul is, waarbij wordt uitgegaan van een excretieforfait van 9,6 kilogram fosfaat voor een vrouwelijk rund van 0 tot 1 jaar, 21,9 kilogram fosfaat voor een vrouwelijk rund van 1 jaar of ouder dat niet heeft gekalfd en 41,3 kilogram fosfaat voor een rund dat ten minste eenmaal heeft gekalfd en de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond de hoeveel grond is zoals die blijkt uit de gegevens opgegeven krachtens de Regeling landbouwtelling en gecombineerde opgave 2015;
 - l. *minister*: Minister van Economische Zaken.
2. Voor de toepassing van deze regeling worden maart en april 2017 aangeduid als periode 1, mei en juni 2017 aangeduid als periode 2, juli en augustus 2017 aangeduid als periode 3, september en oktober 2017 aangeduid als periode 4 en november en december 2017 aangeduid als periode 5.

Artikel 2 (omrekeningsfactor GVE)

Onder rund als bedoeld in artikel 1, onderdelen d en e, en de artikelen, 4, tweede tot en met vijfde lid, 5, tweede lid, 6, tweede tot en met vijfde lid, 7, 9, eerste, tweede lid, vijfde en zesde lid, 11 en 12, tweede tot en met vierde lid, wordt verstaan GVE overeenkomstig de volgende omrekeningsfactoren:

- a. 0,23 GVE voor een rund van 0 tot 1 jaar;
- b. 0,53 GVE voor een rund van 1 jaar of ouder dat niet heeft gekalfd;
- c. 1 GVE voor een rund dan ten minste eenmaal heeft gekalfd.

Artikel 3 (verminderingspercentage)

1. Het verminderingspercentage, bedoeld in artikel 1, onderdeel e, bedraagt:
 - a. 5% voor elke maand in periode 1;
 - b. 10% voor elke maand in periode 2;
 - c. ten hoogste 20% voor elke maand in periode 3;
 - d. ten hoogste 40% voor elke maand in de perioden 4 en 5.
2. De verminderingspercentages voor de perioden 3 tot en met 5 worden telkens uiterlijk op de laatste dag van de voorafgaande periode door de minister vastgesteld en bekendgemaakt in de Staatscourant en bedragen niet minder dan het verminderingspercentage van de voorafgaande periode.

Artikel 4 (geldsom houders melkvee)

1. De minister legt de houder die producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking over elk van de in artikel 1, tweede lid, genoemde maanden, met uitzondering van maart en april, een verplichting tot betaling van een geldsom in euro's op.
2. De hoogte van de geldsom, bedoeld in het eerste lid, komt overeen met de uitkomst van de volgende vermenigvuldiging:
(het gemiddeld aantal runderen in de desbetreffende maand verminderd met het referentieaantal) vermenigvuldigd met 240.
3. De minister legt de houder, bedoeld in het eerste lid, een verplichting tot betaling van een geldsom op over de maand april van periode 1, waarbij de hoogte van de geldsom overeenkomt met de uitkomst van de volgende vermenigvuldiging:
(het gemiddeld aantal runderen in april van periode 1 verminderd met het referentieaantal) vermenigvuldigd met 480.
4. De geldsom is niet verschuldigd indien in de desbetreffende maand:
 - a. het gemiddeld aantal runderen niet hoger is dan het referentieaantal, of
 - b. het gemiddeld aantal runderen gelijk of lager is dan het getal dat overeenkomt met het doelstellingsaantal voor die maand.
5. Indien in de tweede maand van een periode het gemiddeld aantal runderen overeenkomt met of lager is dan het doelstellingsaantal voor die maand, is de geldsom die op grond van het eerste lid in voorkomend geval verschuldigd is over de voorafgaande maand alsnog niet verschuldigd.

Artikel 5 (geldsom houders runderen overig)

1. De minister legt de houder die geen producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking over elk van de in artikel 1, tweede lid, genoemde perioden een verplichting tot betaling van een geldsom in euro's op.
2. De hoogte van de geldsom komt overeen met de uitkomst van de volgende vermenigvuldiging:
(het gemiddeld aantal runderen in de tweede maand van desbetreffende periode verminderd met het aantal runderen dat op 15 december 2016 werd gehouden) vermenigvuldigd met 480.
3. De geldsom is niet verschuldigd indien er na 15 december 2016 op het bedrijf van de houder maximaal twee runderen zijn aangevoerd.
4. Het eerste lid is niet van toepassing indien de houder in de desbetreffende periode op elke dag 5 runderen of minder houdt.

Artikel 6 (solidariteits-geldsom)

1. De minister legt de houder die producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking over elk van de in artikel 1, tweede lid, genoemde maanden, met uitzondering van maart en april, een verplichting tot betaling van een solidariteits-geldsom in euro's op.
2. De hoogte van de solidariteits-geldsom, bedoeld in het eerste lid, komt overeen met de uitkomst van de volgende vermenigvuldiging:
(het gemiddeld aantal runderen in de desbetreffende maand verminderd met het referentieaantal) vermenigvuldigd met 56.

3. De minister legt de houder, bedoeld in het eerste lid, een verplichting tot betaling van een geldsom op over periode 1, waarbij de hoogte van de geldsom overeenkomt met de uitkomst van de volgende vermenigvuldiging:
(het gemiddeld aantal runderen in de maand april van periode 1 verminderd met het referentieaantal) vermenigvuldigd met 112.
4. De solidariteits-geldsom is niet verschuldigd indien in de desbetreffende maand de houder:
 - a. op grond van artikel 4 een geldsom is verschuldigd, of
 - b. een gemiddeld aantal runderen houdt dat gelijk is of lager dan zijn referentieaantal.
5. Indien in de tweede maand van een periode het gemiddeld aantal runderen overeenkomt met of lager is dan het referentieaantal, is de geldsom die op grond van het eerste lid in voorkomend geval verschuldigd is over de voorafgaande maand alsnog niet verschuldigd.
6. In het geval artikel 4, vijfde lid, van toepassing is en in de perioden 2 tot en met 5 voor de tweede maand van de desbetreffende periode ingevolge het eerste lid een solidariteits-geldsom verschuldigd is, is deze geldsom, berekend overeenkomstig het tweede lid, eveneens verschuldigd over de eerste maand van die periode.

Artikel 7 (referentieaantal grondgebonden bedrijf)

Indien houder producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking en runderen hield op 2 juli 2015 op een grondgebonden bedrijf, is het referentieaantal voor de toepassing van de artikelen 4 en 6 niet verminderd met 4%.

Artikel 8 (inwinning)

1. De geldsommen, bedoeld in de artikelen 4 tot en met 6, worden door of vanwege de minister ingewonnen:
 - a. in het geval de houder een producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking in de maand die volgt op de maand waarover de geldsom is verschuldigd;
 - b. in het geval de houder geen producent is als bedoeld in onderdeel a in de periode die volgt op de periode waarover de geldsom is verschuldigd.
2. In het geval de geldsommen, bedoeld in de artikelen 4 tot en met 6, verschuldigd zijn door een houder die producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking, geschiedt de inwinning door het zuivelbedrijf waaraan de houder melk levert indien dat zuivelbedrijf op grond van een overeenkomst is aangesloten bij ZuivelNL.

Artikel 9 (bonus-geldsom)

1. De minister kent de houder van runderen uit de opbrengsten van de artikelen 4 en 6 over elk van de in artikel 1, tweede lid, genoemde maanden, met uitzondering van maart en april, een bonus-geldsom toe indien het gemiddeld aantal runderen in de desbetreffende maand lager is dan het referentieaantal, waarbij de hoogte van de geldsom een bedrag bedraagt in euro's dat overeenkomt met de uitkomst van de vermenigvuldiging:
(het referentieaantal verminderd met het gemiddeld aantal runderen in desbetreffende maand) vermenigvuldigd met 60 in de perioden 2 en 3 en vermenigvuldigd met 150 in de perioden 4 en 5.
2. De minister kent de houder, bedoeld in het eerste lid, uit de opbrengsten van de artikelen 4 en 6 over de maand april van periode 1 een bonus-geldsom toe indien het gemiddeld aantal runderen in die maand lager is dan het referentieaantal, waarbij de hoogte van de geldsom een bedrag bedraagt in euro's dat overeenkomt met de uitkomst van de vermenigvuldiging:
(het referentieaantal verminderd met het gemiddeld aantal runderen in april) vermenigvuldigd met 120.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid, bedraagt, indien de uitkomst van de in die leden tussen haken geplaatste aftreksom lager is dan het referentieaantal verminderd met 10%, de hoogte van de geldsom een bedrag in euro's dat overeenkomt met de uitkomst van de vermenigvuldiging:
(het referentieaantal verminderd met het referentieaantal verminderd met 10%) vermenigvuldigd met 120 in de maand april en vermenigvuldigd met 60 in de maanden van de perioden 2 en 3 en vermenigvuldigd met 150 in de maanden van de perioden 4 en 5.
4. In het geval de opbrengsten, bedoeld in het eerste en tweede lid, ontoereikend zijn om aan alle houders een bonus-geldsom te verstrekken overeenkomstig het eerste tot en met derde lid, worden de bonus-geldsommen naar rato van het ontstane tekort verlaagd.

5. In het geval na toekenning van de bonus-geldsommen over de periode 1 tot en met 5 er een batig saldo aan opbrengsten resteert, kan de minister elke houder van runderen die in december 2017 gemiddeld minder runderen hield dan het aantal dat hij op 1 oktober 2016 hield een bonusplus-geldsom toekennen, die wordt gefinancierd uit het door de minister uit het hiervoor bedoelde batig saldo beschikbaar gestelde bedrag, waarbij de hoogte van de geldsom per rund een bedrag bedraagt in euro's dat gelijk is aan: de hoogte van het hiervoor bedoelde beschikbaar gestelde bedrag gedeeld door het totaal aantal runderen van alle hiervoor bedoelde houders op 1 oktober 2016 verminderd met de uitkomst van de optelsom van het aantal runderen dat door die houders gemiddeld in december 2017 werd gehouden.
6. In het geval de houder runderen hield op 2 juli 2015 op een grondgebonden bedrijf, is het referentieaantal voor de toepassing van dit artikel niet verminderd met 4%.
7. De geldsommen, bedoeld in dit artikel, zijn de-minimissteun als bedoeld in artikel 3 van Verordening (EU) nr. 1408/2013 en worden uitsluitend aan de houder toegekend indien de houder een verklaring als bedoeld in artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1408/2013 heeft ingediend.
8. Dit artikel is uitsluitend van toepassing op een houder die producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking.

Artikel 10 (uitkering bonus-geldsom)

1. De geldsom, bedoeld in artikel 9, eerste lid:
 - a. wordt uitgekeerd door het zuivelbedrijf waaraan de houder melk levert indien dat zuivelbedrijf op grond van een overeenkomst is aangesloten bij ZuivelNL;
 - b. wordt uitgekeerd in de maand die volgt op de maand waarin het recht op de geldsom is ontstaan.
2. Indien het eerste lid, onderdeel a, niet van toepassing is, wordt in afwijking van onderdeel b van dat lid de geldsom uiterlijk uitgekeerd in de tweede maand die volgt op de periode waarin het recht op de geldsom is ontstaan.

Artikel 11 (in- en uitscharing)

1. Indien een houder van runderen aantoonbaar dat hij op 2 juli 2015 runderen had uitgeschaard die tussen 1 januari 2015 en 2 juli 2015 naar een inschaarder zijn gegaan, op 2 juli 2015 door die inschaarder werden gehouden en die uiterlijk op 31 december 2015 zijn teruggekomen op het bedrijf van de houder, kan de minister op zijn verzoek zijn referentieaantal verhogen in de periode 1 en 5 mits de inschaarder aantoonbaar instemt met verlaging van zijn referentieaantal in die perioden.
2. De verhoging en de verlaging, bedoeld in het eerste lid, bedraagt ten hoogste het aantal op 2 juli 2015 uitgeschaarde onderscheidenlijk ingeschaarde runderen.
3. Indien het verzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt gehonoreerd, wordt in het geval de houder tevens in 2016 runderen had uitgeschaard het doelstellingsaantal van de houder in de periode 1 en 5 verhoogd en het doelstellingsaantal van de inschaarder in die perioden verlaagd, met het aantal runderen dat op 1 oktober 2016 door de houder was uitgeschaard bij de inschaarder.
4. In het geval een houder aantoonbaar dat hij geen runderen in 2015 had uitgeschaard maar wel in 2016, kan de minister op verzoek van de houder het doelstellingsaantal van die houder in de perioden 1 en 5 verhogen indien de inschaarder aantoonbaar instemt met verlaging van zijn doelstellingsaantal in die perioden, met het aantal runderen dat op 1 oktober 2016 door de houder was uitgeschaard bij de inschaarder.
5. In het geval de inschaarder, bedoeld in het derde of vierde lid, een houder is als bedoeld in artikel 5, eerste lid, kan de minister op zijn verzoek voor de perioden 2 tot en met 4 het gemiddeld aantal runderen als bedoeld in artikel 5, tweede lid, verhogen met het aantal runderen dat bij die inschaarder op 1 oktober 2016 was ingeschaard, mits de uitschaarder aantoonbaar instemt met verlaging van zijn referentie- en doelstellingsaantal in die perioden.
6. De verhoging en de verlaging, bedoeld in het vierde en vijfde lid, bedraagt ten hoogste het aantal op 1 oktober 2016 ingeschaarde onderscheidenlijk uitgeschaarde runderen.

Artikel 12 (bedrijfsovername en bijzondere omstandigheden)

1. Indien de houder, bedoeld in artikel 4, meldt en aantoont dat na 2 juli 2015 een beëindigd bedrijf is overgenomen, kan de minister het referentieaantal van die houder op zijn verzoek verhogen met het referentieaantal dat op grond van deze regeling van toepassing zou zijn geweest op de houder van het beëindigde bedrijf. Bij gedeeltelijke overname kan het referentieaantal naar rato worden verhoogd.
2. Indien de houder, bedoeld in artikel 4, meldt en aantoont dat het referentieaantal minimaal 5% lager is door bouwwerkzaamheden, diergezondheidsproblemen, ziekte, ziekte of overlijden van een persoon van het samenwerkingsverband van de houder of een bloed- of aanverwant in de eerste graad, of vernieling van melkveestallen, kan de minister op zijn verzoek het referentieaantal bepalen aan de hand van het aantal runderen dat voor de intrede van deze buitengewone omstandigheden is geregistreerd.
3. Indien de houder, bedoeld in artikel 5, meldt en aantoont dat na 15 december 2016 een beëindigd bedrijf is overgenomen, kan de minister het aantal runderen dat op 15 december 2016 werd gehouden, bedoeld in artikel 5, tweede lid, verhogen met het aantal runderen dat op 15 december 2016 van toepassing zou zijn geweest op de houder van het beëindigde bedrijf. Bij gedeeltelijke overname wordt het aantal naar rato verhoogd.
4. Indien een houder die geen producent is van koemelk bestemd voor consumptie of verwerking, meldt en aantoont dat het aantal runderen dat op 15 december 2016 werd gehouden, bedoeld in artikel 5, tweede lid, minimaal 5% lager is door bouwwerkzaamheden, diergezondheidsproblemen, ziekte, ziekte of overlijden van een persoon van het samenwerkingsverband van de houder of een bloed- of aanverwant in de eerste graad, of vernieling van veestallen, kan de minister op zijn verzoek het aantal runderen bepalen aan de hand van het aantal runderen dat voor de intrede van deze buitengewone omstandigheden is geregistreerd.
5. Een verzoek als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid wordt uiterlijk op 1 april 2017 ingediend, dan wel, indien het een verzoek betreft als bedoeld in het eerste lid of derde lid, uiterlijk 1 maand na de bedrijfsoverdracht indien die overdracht na 1 maart 2017 heeft plaatsgevonden.

Artikel 13 (vleeskalverhouders)

Deze regeling is niet van toepassing op vleeskalverhouders.

Artikel 14 (inwerkingtreding)

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 maart 2017.

Artikel 15 (citeertitel)

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling fosfaatreductieplan 2017.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 februari 2017

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam*

TOELICHTING

1. Aanleiding en doel

Bij brieven van 18 november 2016 (Kamerstukken II 2016/17, 34 532 nr. 45), 30 december 2016 (Kamerstukken II 2016/17, 34 532 nr. 98) en 3 februari 2017 (Kamerstukken II 2016/17, 33 037 nr. 189) heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken (hierna: de Staatssecretaris) de Tweede Kamer der Staten- Generaal geïnformeerd over het maatregelenpakket fosfaatreductie 2017. Het maatregelenpakket fosfaatreductie 2017 heeft tot doel de fosfaatproductie in Nederland voor het einde van 2017 terug te brengen tot het niveau dat als voorwaarde is verbonden aan de derogatiebeschikking Nitraatrichtlijn.

Het maatregelenpakket fosfaatreductie 2017 bestaat uit drie maatregelen. Met de onderhavige Regeling fosfaatreductieplan 2017 (hierna: de regeling) wordt uitvoering gegeven aan de maatregel 'fosfaatreductie' uit het maatregelenpakket. Deze regeling stimuleert (met name) bedrijven die koemelk produceren, bestemd voor consumptie of verwerking, het aantal stuks rundvee terug te brengen, zodat een reductie van 4 miljoen kilogram fosfaatproductie in 2017 wordt behaald.

In deze toelichting wordt, in deel 2, ingegaan op de inhoud van de regeling. Daarbij wordt, ook met behulp van voorbeelden, uitgelegd op welke wijze – en op grond van welke criteria – de geldsommen worden berekend die bedrijven op grond van deze regeling, afhankelijk van hun veebezetting, verschuldigd kunnen zijn.

In onderdeel 3 wordt ingegaan op de bijzondere situaties die de regeling onderscheidt. Het gaat daar om aanpassingen in de veebezetting in verband met in- en uitscharing en bedrijfsoverdrachten. Tevens wordt de bijzondere positie van de grondgebonden bedrijven toegelicht.

Onderdeel 4 licht de grondslag van de regeling toe in samenhang met de relevante Europeesrechtelijke aspecten. Op grond van deze regeling wordt tevens staatsteun verstrekt in de vorm van de-minimissteun; ook dat komt aan de orde in onderdeel 4.

Onderdeel 5 betreft de administratieve lasten die gemoeid zijn met de regeling en onderdeel 6 betreft de artikelsgewijze toelichting.

2. Inhoud regeling

De regeling is van toepassing op alle melk-producerende bedrijven en op niet melk-producerende bedrijven. Een melk-producerend bedrijf is in het kader van de regeling een bedrijf dat koemelk produceert bestemd voor consumptie en verwerking en deze melk aflevert aan een zuivelbedrijf. Een niet melk-producerend bedrijf valt alleen onder de regeling indien het meer dan 5 stuks vrouwelijk rundvee houdt en wanneer er na 15 december 2016 meer dan twee runderen zijn aangevoerd. Vleeskalverbedrijven die uitsluitend afvoeren voor de slacht vallen niet onder de regeling.

Melk-producerende bedrijven

Een melk-producerend bedrijf heeft ingevolge deze regeling een referentieaantal dat is gebaseerd op de volgende categorieën runderen uit het I&R-systeem: het aantal vrouwelijke runderen (omgerekend in grootvee-eenheden: GVE's) van 0 tot 1 jaar, het aantal vrouwelijke runderen van 1 jaar of ouder dat niet heeft gekalfd en het aantal vrouwelijke runderen dat ten minste eenmaal heeft gekalfd. Het betreft het totaal aantal van deze runderen dat op 2 juli 2015 door de houder (van het bedrijf) was geregistreerd in het I&R-systeem. In dit systeem moet de houder (op grond van de Regeling identificatie en registratie van dieren) dierverplaatsingen en wijzigingen in dieraantallen melden, welke door RVO.nl worden bijgehouden. Het aantal runderen dat op 2 juli 2015 is geregistreerd is vervolgens gekort met 4%: dat aantal is het referentieaantal (artikel 1, eerste lid, onderdeel d). Voor grondgebonden bedrijven is de referentie op basis van het aantal runderen, dat op 2 juli 2015 is geregistreerd, niet gekort met 4%.

Melk-producerende bedrijven hebben op grond van deze regeling tevens een zogenaamd 'doelstellingsaantal' (artikel 1, eerste lid, onderdeel e). Dit is het aantal runderen (omgerekend in GVE's) dat op 1 oktober 2016 in het I&R-systeem was geregistreerd, verminderd met een op grond van de regeling vastgesteld verminderingpercentage (artikel 3). De datum van 1 oktober 2016 is gebaseerd op de datum van de brief aan de Tweede Kamer van 13 oktober 2016 met de Nota van wijziging bij het voorstel van wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van fosfaatrechten, waarin werd aangekondigd dat de invoering ervan is uitgesteld en de toegestane

correctietermijn voor het doorgeven van wijzigingen in het I&R-systeem.

Omrekening naar GVE's vindt als volgt plaats. Een rund van 0 tot 1 jaar komt uitgaande van het excretieforfait (bijlage D van de uitvoeringsregeling Meststoffenwet) forfaitair overeen met een excretie van 9,6 kg fosfaat en een rund van een jaar of ouder dat niet heeft gekalfd met 21,9 kg fosfaat. Als basis voor een GVE geldt een rund dat ten minste eenmaal heeft gekalfd. Het bij melkkoeien behorende gemiddelde excretieforfait bedraagt 41,3 kg fosfaat. Dit leidt tot de in artikel 2 omschreven omrekeningsfactoren van respectievelijk 0,23, 0,53 en 1 GVE.

Het verminderingspercentage: artikel 3

De regeling onderscheidt voor de reductie vijf perioden van elke twee maanden, waarvan maart-april de eerste periode betreft. Melk-producerende bedrijven met teveel GVE's ten opzichte van het doelstellingsaantal dienen, om geen geldsom opgelegd te krijgen, gemiddeld in elke maand minder GVE te houden dan het doelstellingsaantal. Per periode van 2 maanden wordt het doelstellingsaantal vastgesteld door op het aantal GVE's dat op 1 oktober 2016 in het I&R-systeem geregistreerd stond een verminderingspercentage door te voeren. In de eerste periode (maart/april) bedraagt dit percentage 5%. In de tweede periode (mei/juni) bedraagt het verminderingspercentage 10%. Wanneer met een reductie van 5 of 10% een niveau onder het referentieaantal wordt bereikt, hoeft het bedrijf enkel te reduceren tot het referentieaantal.

In de derde periode (juli/augustus) wordt, afhankelijk van het verloop van de totale nationale fosfaatreductie, het verminderingspercentage vastgesteld op maximaal 20% van het aantal GVE's dat op 1 oktober 2016 geregistreerd stond. Wanneer een melk-producerend bedrijf zijn taakstelling heeft gerealiseerd en op of onder zijn referentieaantal blijft is een verdere reductie op basis van deze regeling niet noodzakelijk.

Afhankelijk van de noodzaak tot verdere reductie kan het percentage te reduceren GVE's (het verminderingspercentage zoals opgenomen in artikel 3) in de vierde periode verder worden aangescherpt tot maximaal 40%. Het percentage voor de vijfde periode zal gelijk zijn aan het percentage voor de vierde periode om hiermee behoud van de reductie tot het eind van het jaar te garanderen, dan wel bedrijven alsnog de mogelijkheid te bieden het verminderingspercentage te realiseren.

Met deze regeling zijn de verminderingspercentages voor de eerste en tweede periode vastgesteld. De overige percentages zullen uiterlijk op de laatste dag voor het begin van de periode worden vastgesteld en bekend gemaakt in de Staatscourant (artikel 3, tweede lid). Het eventueel hoger vaststellen van het percentage voor de derde, vierde en vijfde periode hangt af van de op basis van monitoring vastgestelde resultaten binnen het maatregelenpakket fosfaatreductie. Percentages kunnen nooit lager zijn dan in de voorgaande periode. Het percentage in de vijfde periode zal gelijk zijn aan het percentage in de vierde periode.

Hoe te reduceren?

Reduceren van de veestapel kan door runderen af te voeren voor de slacht, te exporteren of af te voeren naar een ander bedrijf (ook sterfte op het bedrijf is een reductie). Daarbij geldt dat als een dier wordt verplaatst naar een ander melk-producerend bedrijf, welke verplaatsing moet worden geregistreerd in het I&R-systeem, het vanaf dat moment meetelt bij het maandgemiddelde van het bedrijf waar het rund naar toe is verplaatst. Voor niet melk-producerende bedrijven die meer dan 5 runderen houden geldt dat, als ze meer dan 2 runderen van een ander bedrijf aanvoeren na 15 december 2016, ze onder deze regeling vallen; zij zijn dan een geldsom verschuldigd voor het toegenomen aantal GVE's ten opzichte van 15 december 2016 (zie onder 'niet melk-producerende bedrijven').

Opleggen hoge geldsom (€ 240 per GVE per maand): artikel 4

Vanaf april 2017 tot en met december 2017 wordt elke maand de gemiddelde GVE-bezetting van de melk-producerende bedrijven vergeleken met het hiervoor genoemde doelstellingsaantal. Indien het gemiddeld aantal GVE's op het bedrijf op basis van I&R-gegevens in de desbetreffende maand hoger is dan het doelstellingsaantal, legt de Minister van Economische Zaken (hierna: Minister) over die maand de houder een geldsom op. De geldsom bedraagt € 240,- voor elke GVE die in een maand boventallig is ten opzichte van het doelstellingsaantal. In april bedraagt de geldsom echter € 480, omdat over maart geen afzonderlijke geldsom is verschuldigd, maar een overschrijding van het doelstellingsaantal in deze maand wel meetelt bij het vaststellen van de hoge geldsom over de maand april.

De hoge geldsom is verschuldigd zolang het melk-producerende bedrijf het doelstellingsaantal niet heeft gerealiseerd. Als dat het geval is wordt de hoge geldsom zowel opgelegd voor het aantal GVE dat boven het doelstellingsaantal ligt als ook voor het aantal GVE dat tussen het doelstellingsaantal en het referentieaantal ligt.

Een melk-producerend bedrijf is de hoge geldsom niet verschuldigd indien in desbetreffende periode het gemiddeld aantal GVE's in de maand gelijk of lager is aan het referentieaantal of gelijk of lager is aan het doelstellingsaantal in die periode (artikel 4, vierde lid). Of hieraan wordt voldaan, volgt, zoals hiervoor al aangegeven, uit de registraties in het I&R-systeem. De meeste melk-producerende bedrijven in Nederland zijn ten opzichte van het referentieaantal gegroeid. Naar verwachting zullen deze bedrijven, gelet op de hoogte van de geldsom, runderen gaan afstoten om de hoogte van de geldsom te verminderen. Daarvoor moet ten minste worden gereduceerd tot aan het doelstellingsaantal of, om geheel geen geldsom verschuldigd te zijn, ten minste gereduceerd tot aan het referentieaantal.

Om het doelstellingsaantal te bereiken zal, wanneer het bedrijf ook na 1 oktober 2016 in aantal GVE's is gegroeid, ook deze groei moeten worden gereduceerd. Immers, alleen een reductie van dit aantal GVE's en een reductie in lijn met gestelde verminderingpercentage zorgt ervoor dat het doelstellingsaantal wordt bereikt. Wanneer dit aantal niet wordt gereduceerd, dan is de ondernemer ook over dat aantal GVE's de geldsom van € 240,- (dan wel € 480 over april) per maand verschuldigd.

Zoals aangegeven wordt in de berekeningen uitgegaan van het gemiddeld aantal GVE per maand. Dit wordt berekend door het aantal GVE aanwezig op het bedrijf op elke dag van de maand op te tellen en de som hiervan te delen door het aantal dagen van de maand. Dit gemiddelde wordt afgerond tot twee decimalen achter de komma. Wanneer een ondernemer pas op één van de laatste dagen van de maand het aantal GVE reduceert met het gestelde verminderingpercentage, zal het doelstellingsaantal niet worden behaald.

De hoogte van de geldsom per GVE is zodanig gekozen dat het voor een veehouder bedrijfseconomisch onaantrekkelijk is om de GVE-reductie achterwege te laten. Ter illustratie, de geldsom van € 240 per GVE per maand komt bij een melkkoe die 800 kg melk per maand zou produceren (ofwel 9.600 kg melk per jaar) overeen met een geldsom van € 0,30 per kg melk (90% van € 0,33 per kg melk). Daarmee heeft deze geldsom een sterk stimulerend karakter.

Opleggen solidariteits-geldsom (€ 56,- per maand): artikel 6

Een melk-producerend bedrijf dat in een periode wél GVE's reduceert tot het doelstellingsaantal, en dus geen hoge geldsom is verschuldigd van 240 euro per boventallige GVE per maand, maar niet reduceert tot het referentieaantal (indien dat lager is dan het doelstellingsaantal) wordt door de Minister een solidariteits-geldsom opgelegd van € 56,- per maand per boventallig GVE ten opzichte van het referentieaantal.

Het bedrag van € 56,- is gebaseerd op een productie van 800 kilogram melk per koe per maand (ongeacht de werkelijke melkproductie) en daarop een heffing van € 0,07 per kilogram melk toe te passen (20% van € 0,33 per kg melk).

Opleggen geldsom en kwijtschelding

De hoge geldsom en de solidariteit-geldsom worden per maand opgelegd (artikel 4, eerste lid en artikel 6, eerste lid). Als in de eerste maand van een periode een hoge geldsom is verschuldigd, is deze opgelegd over alle boventallige GVE's ten opzichte van het referentieaantal (artikel 4, tweede lid). Als in de tweede maand van diezelfde periode alsnog het gemiddeld aantal GVE's gelijk of lager is dan het doelstellingsaantal maar hoger is dan het referentieaantal, is de hoge geldsom over de eerste maand van de periode alsnog niet verschuldigd en wordt deze terugbetaald (kwijtscholden). In dat geval is echter alsnog over de eerste en tweede maand van de periode een solidariteits-geldsom verschuldigd indien het gemiddeld aantal GVE's hoger is dan het referentieaantal (artikel 6, vijfde en zesde lid).

Voor de eerste periode (maart-april) zal alleen aan het eind van de periode over de maand april de hoge geldsom dan wel de solidariteitsgeldsom worden opgelegd. Voor het bepalen van de hoogte van de geldsom wordt gekeken naar het gemiddeld aantal GVE's in april. De geldsom die is verschuldigd per GVE wordt verdubbeld ten opzichte van de hierboven beschreven systematiek (voor hoge geldsom € 480,- per GVE en voor de lage geldsom € 112,- per GVE), omdat het om twee maanden tegelijk gaat. Hier is geen sprake van kwijtschelding omdat hier direct voor de gehele periode een geldsom wordt opgelegd.

Rekenvoorbeeld hoge geldsom:

Op bedrijf A stonden op 2 juli 2015 100 GVE geregistreerd in I&R. Het bedrijf is niet grondgebonden. Het referentieaantal voor het bedrijf is daarmee $100 - 4\% = 96$ GVE.
Op 1 oktober 2016 stonden op bedrijf A 120 GVE geregistreerd in I&R.
Het doelstellingsaantal voor bedrijf A betreft in de eerste periode $120 \text{ GVE} - 5\% = 114$ GVE.

Stel, het gemiddelde aantal GVE op het bedrijf volgens I&R in de tweede maand van de periode (april) betreft 116 GVE. Aangezien dit meer is dan het doelstellingsaantal betaalt het bedrijf de hoge geldsom over het aantal GVE's boven het referentieaantal. Voor periode 1 geldt dat deze € 480,- per GVE betreft. De opgelegde geldsom is $116 - 96 = 20 \text{ GVE} \times € 480,- = € 9.600,-$

Rekenvoorbeeld lage geldsom:

Op bedrijf B stonden op 2 juli 2015 100 GVE geregistreerd in I&R. Het bedrijf is niet grondgebonden. Het referentieaantal het bedrijf is daarmee $100 - 4\% = 96 \text{ GVE}$.

Op 1 oktober 2016 was bedrijf B op basis van I&R houder van 120 GVE.

Het doelstellingsaantal voor bedrijf A betreft in de tweede periode $120 \text{ GVE} - 10\% = 108 \text{ GVE}$.

Stel, het gemiddelde aantal GVE in de eerste maand van de tweede periode (mei) betreft 104 GVE. Het bedrijf heeft voldaan aan de reductiedoelstelling maar bezit meer GVE dan zijn referentieaantal.

Het bedrijf betaalt daarom de lage solidariteits-geldsom. Deze betreft $104 - 96 = 8 \text{ GVE} \times € 56,- = € 448,-$ voor deze maand.

Bonus-geldsom: artikel 9

Melk-producerende bedrijven waarvan het gemiddelde aantal GVE per maand in 2017 onder het referentieaantal zit, zijn geen van beide geldsommen verschuldigd. Zij ontvangen een bonus voor elke GVE onder het referentieaantal tot een maximum 10% daling ten opzichte van het referentieaantal (artikel 9, eerste tot en met derde lid). Daarmee worden deze bedrijven gestimuleerd de eventueel aanwezige latente ruimte onbenut te laten of extra GVE's te reduceren. De bonus wordt betaald uit de totale opbrengst van de hoge geldsommen en de solidariteitsgeldsommen. De hoogte van de bonus bedraagt in periode 1 tot en met 3 maximaal 60 euro per GVE per maand en in periode 4 en 5 maximaal 150 euro per GVE per maand. Dit bedrag kan naar beneden worden bijgesteld wanneer niet voldoende middelen beschikbaar zijn om de bonussen te betalen.

Het ontvangen van een bonus-geldsom leidt niet tot heffing van BTW. Uit de regeling is geen verbruik bij wie dan ook, anders dan de samenleving in algemene zin, vast te stellen van het tegen een bonus-geldsom achteraf belonen van de vermindering van het gemiddeld aantal runderen om daarmee de fosfaatproductie in Nederland te verminderen. Het verstrekken van de bonus is staatssteun die wordt aangemerkt als de-minimissteun, hetgeen betekent dat op het kunnen ontvangen van de bonus bepaalde voorwaarden van toepassing zijn (zie hierna: paragraaf 4 onderdeel c).

Deelnemers aan de Regeling bedrijfsbeëindiging melkveehouderij vallen vanaf het moment dat zij geen melk meer produceren niet langer als melkproducerende houder onder deze regeling. Zij komen vanaf dat moment niet meer in aanmerking voor een bonus zoals bedoeld in artikel 9.

Inning van de geldsommen en uitbetalen van de bonus: artikelen 8 en 10

Inning van de hoge geldsom en de solidariteitsgeldsom en uitbetalen van de bonus geldsom bij melk-producerende bedrijven geschiedt door de zuivelbedrijven die zijn aangesloten bij ZuivelNL. Aan ZuivelNL worden hiervoor de noodzakelijke gegevens verstrekt. De verschuldigde geldsom wordt door de zuivelbedrijven verrekend met het maandelijks melkgeld.

Voor de melk-producerende bedrijven die leveren aan een zuivelbedrijf dat niet is aangesloten bij ZuivelNL, zal de inning en uitbetaling worden uitgevoerd door RVO.nl.

Rekenvoorbeeld:

Bedrijf C:

Aantal GVE op 2 juli 2015: 100

Het bedrijf is grondgebonden. Het referentieaantal voor het bedrijf is dan ook 100 GVE.

Het maandgemiddelde aantal GVE van mei bedraagt 96,7 GVE.

De bonus voor bedrijf C bedraagt in mei $100 - 96,7 = 3,3 \text{ GVE} \times 60 \text{ euro} = € 198,-$

Bedrijf D

Aantal GVE op 2 juli 2015: 100

Het bedrijf is grondgebonden. Het referentieaantal voor het bedrijf is 100 GVE.

Het maandgemiddelde aantal GVE van de maand mei bedraagt 86 GVE.

Dit bedrijf kan maximaal een bonus ontvangen voor de reductie van 10% ten opzichte van zijn referentieaantal. Dat is in dit geval 10 GVE.

De bonus voor bedrijf D bedraagt in mei $10 \text{ GVE} \times 60 \text{ euro} = € 600,-$

Mogelijk is de opbrengst van de hoge geldsommen en de solidariteitsgeldsommen groter dan wat er aan bonussen wordt uitgekeerd. Een deel van de opbrengsten van de geldsommen kan worden ingezet voor het bekostigen van de uitvoering van deze regeling; de overige middelen kunnen worden verdeeld over alle deelnemende bedrijven waarvan het gemiddelde aantal GVE in december 2017

lager ligt dan het aantal GVE op 1 oktober 2016 op deze bedrijven (artikel 9, vijfde lid). Deze middelen kunnen worden verdeeld naar rato van het aantal GVE's dat in december 2017 minder werd gehouden dan het aantal GVE op 1 oktober 2016 werd gehouden op de deelnemende bedrijven. Op deze uitbetaling is eveneens de minimis van toepassing (zie paragraaf 4 onderdeel c)

Niet melk-producerende bedrijven: artikel 5

Deze regeling heeft als doel om een reductie van de rundveestapel te genereren waarmee een daling van de fosfaatproductie wordt gerealiseerd. Daarbij moet worden voorkomen dat enkel sprake is van een verplaatsing van runderen van bedrijven die onder de regeling vallen naar bedrijven die hier niet onder vallen waardoor er geen daadwerkelijke reductie van de fosfaatproductie in Nederland plaatsvindt. Daarom wordt ook aan niet melk-producerende bedrijven, die (deels) groeien door aanvoer van runderen, een geldsom opgelegd.

Voor de niet melk-producerende bedrijven die meer dan 5 runderen houden wordt als referentie uitgegaan van het aantal runderen (omgerekend in GVE's) dat op 15 december 2016 in het I&R-systeem was geregistreerd. De geldsom voor niet melk-producerende bedrijven wordt niet per maand maar enkel per periode berekend en opgelegd. Als het gemiddelde aantal dieren in de tweede maand van de periode hoger is dan het aantal GVE op 15 december 2016 en er bovendien sinds 15 december 2016 een aanvoer van meer dan twee runderen heeft plaatsgevonden, is het bedrijf een geldsom verschuldigd. Deze geldsom bedraagt per periode € 480 per GVE die boventallig is ten opzichte van het aantal in het I&R-systeem geregistreerde runderen op 15 december 2016. Wanneer een bedrijf is gegroeid ten opzichte van 15 december 2016 maar hiervoor geen aanvoer van buiten het bedrijf heeft plaatsgevonden (enkel eigen aanwas) is geen geldsom verschuldigd. Het bedrag van € 480 komt overeen met de bij melk-producerende bedrijven opgelegde hoge geldsom.

Voor de niet melk-producerende bedrijven zal de geldsom na afloop van elke periode worden geïnd door RVO.nl.

De keuze voor de datum 15 december 2016 is gebaseerd op het bij veehouders sindsdien in redelijkheid bekend zijn van de maatregelen om de fosfaatproductie in 2017 te verminderen tot onder het fosfaatplafond. Dit blijkt onder meer uit een persbericht en overige informatie van brancheorganisatie ZuivelNL, welke vanaf 14 december 2016 zijn verschenen over het voorgenomen maatregelenpakket fosfaatreductie en waarin ook het verplaatsen van dieren naar niet melk-leverende bedrijven aan de orde kwam.

Rekenvoorbeelden

Bedrijf E:

Aantal dieren geregistreerd in I&R op 15 december 2016: 200 GVE

Maandgemiddelde april 2017: 204 GVE

Na 15 december 2016 zijn drie runderen aangevoerd.

Conclusie: valt onder de regeling, hoge geldsom over $204 - 200 = 4$ GVE betalen = $4 \times € 480,- = € 1.920,-$ in de eerste periode

Bedrijf F:

Aantal dieren geregistreerd in I&R op 15 december 2016: 100 GVE

Maandgemiddelde april 2017: 103 GVE

Na 15 december 2016 is één rund aangevoerd, de overige groei betreft aanwas.

Conclusie: er zijn niet meer dan 2 runderen aangevoerd, bedrijf valt in deze periode niet onder de regeling en betaalt dus geen geldsom.

3. Bijzondere situaties

Grondgebonden bedrijven

Of bedrijven grondgebonden zijn en dus ontzien worden bij de korting van 4% bij vaststelling van het referentieaantal wordt bepaald door de fosfaatproductie van het gemiddeld aantal aanwezige dieren in 2015 te vergelijken met de fosfaatruimte van het bedrijf in 2015. Voor de fosfaatproductie van de runderen wordt uitgegaan van een excretieforfait van 9,6 kg fosfaat voor een vrouwelijk rund van 0-1 jaar, 21,9 kg fosfaat voor een vrouwelijk rund van een jaar of ouder dat niet heeft gekalfd en 41,3 kg fosfaat voor een rund dat tenminste een keer heeft gekalfd. De fosfaatruimte is die als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel II van de Meststoffenwet, echter voor natuurterreinen zijnde grasland wordt 70 kg fosfaat per ha gerekend en voor overig natuurterrein 20 kg fosfaat per hectare. Voor de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond telt de hoeveelheid grond op basis van de gegevens krachtens de landbouwtelling en de gecombineerde opgave 2015.

In- en uitscharen van vee: artikel 11

Als een bedrijf aan kan tonen dat (een deel van) zijn rundvee op het moment van de referentiedatum (2 juli 2015) was uitgeschaard kan dit, alsnog in het referentieaantal worden verwerkt. Het bedrijf moet hiervoor aantonen (op basis van de registratie van dierverplaatsingen in I&R) dat de betreffende runderen waren uitgeschaard in de periode van 1 januari tot en met 1 juli 2015 en in de periode van 3 juli tot en met 31 december 2015 zijn teruggekomen op het bedrijf. Het referentieaantal zal worden verhoogd met het aantal GVE dat tussen 3 juli en 31 december 2015 is teruggekeerd naar het bedrijf, tenzij dit aantal hoger ligt dan het aantal dat van 1 januari 2015 tot en met 1 juli 2015 was uitgeschaard. Het laagste aantal telt. Naast het referentieaantal zal, als ook in 2016 sprake was van uitscharen, het doelstellingsaantal worden verhoogd met hetzelfde aantal GVE. Deze verhoging geldt enkel voor de perioden 1 en 5, ervan uitgaande dat de dieren in de perioden 2 tot en met 4 weer uitgeschaard zijn. Wanneer een bedrijf in 2015 geen vee had uitgeschaard maar wel in 2016 kan, ook op basis van een overeenkomst tussen de in- en uitschaarder en bewijs in I&R dat de uitscharing heeft plaatsgevonden, worden verzocht om een ophoging van alleen het doelstellingsaantal. Wanneer het bedrijf dat de dieren inschaart een niet melkproducerend bedrijf is, kan dit bedrijf, wanneer hierover overeenstemming is bereikt met de uitschaarder en op dezelfde wijze als hierboven beschreven aangetoond is dat van in- en uitscharen sprake was, verzoeken om de GVE-referentiewaarde van 15 december 2016 voor de perioden 2 tot en met 4 op te hogen met het overeengekomen aantal dieren.

Bedrijfsoverdracht: artikel 12

In het geval melk-producerende bedrijven na 2 juli 2015 zijn overgedragen en deze overdracht wordt gemeld en aangetoond bij RVO.nl, kunnen – indien daarvoor een verzoek wordt ingediend – de referentieaantallen van deze bedrijven bij elkaar opgeteld worden tot een gecombineerd referentieaantal. Bij splitsing is het aan de houder een verzoek in te dienen wat dit betekent voor het referentieaantal (artikel 12, eerste lid).

Voor niet melk-producerende bedrijven is een soortgelijke voorziening opgenomen (artikel 12, derde lid). Voor deze categorie bedrijven is deze voorziening relevant voor overnames die na 15 december 2016 hebben plaatsgevonden. Die datum is immers voor deze bedrijven bepalend voor de vraag of wel of geen geldsom is verschuldigd.

Om in aanmerking te kunnen komen voor de hiervoor bedoelde aanpassingen, moeten de verzoeken uiterlijk op 1 april 2017 zijn ingediend. Indien echter de bedrijfsoverdracht na 1 maart 2017 heeft plaatsgevonden, moet het verzoek uiterlijk 1 maand na de overdracht worden ingediend (artikel 12, vijfde lid).

Knelgevallen: artikel 12

In de regeling is een voorziening opgenomen voor knelgevallen. Dit betreft melk-producerende bedrijven die door onvoorziene omstandigheden, zoals beschreven in artikel 12, tweede lid, een lager referentieaantal hebben dan in normale omstandigheden het geval zou zijn. Voor niet melk-producerende bedrijven is een soortgelijke voorziening opgenomen (artikel 12, vierde lid) voor het geval dat het aantal runderen dat op 15 december 2016 werd gehouden lager is dan in normale omstandigheden het geval zou zijn. In beide gevallen kan bij RVO een verzoek worden ingediend om het referentieaantal dan wel het aantal GVE van 15 december 2016 op te hogen tot het aantal dat op een bedrijf aanwezig was voordat de onvoorziene omstandigheden van toepassing waren. Een dergelijke aanvraag kan alleen worden ingediend als door de onvoorziene omstandigheden minimaal 5% minder runderen aanwezig was dan onder normale omstandigheden.

4. Wettelijk grondslag van de regeling in samenhang met Europeesrechtelijke aspecten en de-minimissteun

a. Wettelijke grondslag van de regeling

Op grond van artikel 13, eerste lid, van de Landbouwwet kan de Minister bij in de Staatscourant bekend te maken regeling de verplichting opleggen tot het betalen van een geldsom ter zake van een of meer van de in het tweede lid van artikel 13 van de Landbouwwet genoemde gedragingen, waarbij een zodanige regeling slechts wordt vastgesteld te bevordering van de voortbrenging, de afzet en een redelijke prijsvorming van voortbrengselen van producten. De in het tweede lid van artikel 13 van de Landbouwwet bedoelde gedragingen zijn onder meer het telen, fokken, vervaardigen of afleveren van producten.

Het lange termijn doel van het maatregelenpakket fosfaatreductie 2017, waar deze regeling een belangrijk onderdeel van uitmaakt, is om de derogatie voor Nederland te behouden en dus te bereiken

dat Nederlandse melkveehouders melk mogen (blijven) produceren; derhalve is er dus – met deze regeling – sprake van een maatregel die de voortbrenging en de afzet moet bevorderen. Artikel 13, eerste lid, van de Landbouwwet is daarmee een geschikte wettelijke grondslag van de regeling (met uitzondering van artikel 9 van de regeling, welk artikel gebaseerd is op artikel 2 van de Kaderwet-EZ subsidies).

b. Europeesrechtelijke aspecten

Tevens is getoetst aan de relevante Europeesrechtelijke aspecten, waarbij de vraag relevant is of de regeling compatibel is met verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten (PB L 347) (hierna: Verordening nr. 1308/2013). Wat dit aspect betreft moet worden opgemerkt dat, overeenkomstig bestendige Europese jurisprudentie (zie onder meer : Hof van 23 december 2015, case C-333/14), de totstandbrenging van een gemeenschappelijke marktordening er niet aan de weg staat dat lidstaten nationale regels toepassen die een andere doelstelling van algemeen belang nastreven dan die van de gemeenschappelijke marktordening, zelfs wanneer die regels gevolgen kunnen hebben voor de werking van de gemeenschappelijke markt in de betrokken sector. Een dergelijke maatregel moet echter voldoen aan de vereisten inzake proportionaliteit, hetgeen betekent dat de maatregel geschikt moet zijn om het beoogde doel te bereiken en ook niet verder mag gaan dan noodzakelijk is om dat doel te bereiken. Bij die toets moet in elk geval in het bijzonder rekening worden gehouden met de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het goed functioneren van de gemeenschappelijke marktordening.

De regels waarin Verordening nr. 1308/2013 voorziet voor de sector melk en zuivelproducten hebben geen rechtstreekse betrekking op het doel van de milieubescherming en streven dus in hoofdzaak andere doelen na dan die met de nationale regeling worden beoogd. Wat de effecten van de nationale regeling betreft, deze beperken zich tot de nationale productie van melk- en zuivelproducten. De op te leggen geldsom geldt immers enkel voor Nederlandse houders en voor de door hen gehouden runderen. Uit de door Wageningen Economic Research opgestelde impact assessment blijkt dat het effect van de voorgenomen reductie op de Europese markt voor melk- en zuivelproducten zeer beperkt is. Voor zover er al sprake is van gevolgen voor de gemeenschappelijke markt in de melk- en zuivelsector, worden deze gevolgen bovendien gerechtvaardigd door de nagestreefde doelstelling van algemeen belang (bescherming van het milieu) en gaat de regeling niet verder dan daarvoor noodzakelijk is. De te realiseren fosfaatreductie en de hoogte van de op te leggen geldsom worden immers afgestemd op de mate waarin de fosfaatproductie in Nederland het derogatieplafond overschrijdt.

Daarmee is de regeling ook verenigbaar met de doelen die aan het gemeenschappelijk landbouwbeleid ten grondslag liggen. Het gemeenschappelijk landbouwbeleid houdt immers in toenemende mate mede rekening met milieubelangen, ook al vormt de bescherming van het milieu niet het primaire doel daarvan. Vanuit die invalshoek valt niet in te zien dat een regeling die ertoe strekt de productie van de Nederlandse melkveehouderij in overeenstemming te brengen met de Nitraatrichtlijn strijdig zou zijn met de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid of het functioneren van de marktordening in de sector melk- en zuivelproducten.

Eerder is het zo, dat de regeling – zoals hiervoor al aangegeven – ertoe strekt om te bereiken dat Nederlandse melkveehouders mogen blijven produceren binnen de daarvoor geformuleerde randvoorwaarden, dus met inachtneming van de Nitraatrichtlijn en het voor Nederland geldende derogatieplafond. Op termijn dient de maatregel daarmee dus tevens de bevordering van de voortbrenging en de afzet van duurzaam – dat wil zeggen met inachtneming van alle Europese randvoorwaarden – geproduceerde melk- en zuivelproducten door Nederlandse melkveehouders en daarmee ook het goede functioneren van de in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid vastgestelde gemeenschappelijke marktordening.

c. De-minimissteun

De bonus-geldsom die op grond van artikel 9 door de Minister wordt toegekend aan melkproducerende bedrijven die een gemiddeld aantal runderen houden dat lager is dan het referentieaantal, wordt op grond van deze regeling aangemerkt als de-minimissteun in de landbouwsector. Dergelijke steun mag door lidstaten worden verstrekt mits daarbij wordt voldaan aan de voorwaarden uit Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector (PB L 352) (hierna: Verordening nr. 1408/2013). De belangrijkste voorwaarden die voortvloeien uit Verordening nr. 1408/2013 is dat aan een onderneming niet meer dan € 15 000 aan de-minimissteun mag worden verstrekt over een periode van drie belastingjaren. Dat geldt dus ook voor de houders die op grond van artikel 9 van de regeling voor deze steun in aanmerking komen.

Eén van de voorwaarden uit Verordening nr. 1408/2013 om de-minimissteun te kunnen ontvangen is dat de begunstigde (bij de toepassing van artikel 9 van de regeling is dit het melk-producerende bedrijf) aan de Minister een schriftelijke of elektronische verklaring overlegt waarin desbetreffende houder aangeeft of, en zo ja welke, de-minimissteun gedurende de twee voorgaande belastingjaren en het lopende belastingjaar is ontvangen. Op basis van deze informatie zal door de Minister worden beoordeeld of de bonus-geldsom volledig kan worden toegekend of dat daarbij rekening moet worden gehouden met eerder ontvangen de-minimissteun. De verwachting is dat de afgelopen jaren de betrokken bedrijven geen of nauwelijks de-minimissteun hebben ontvangen hetgeen betekent dat de bonus-geldsommen zonder kortingen kunnen worden toegekend.

Hiervoor is het van belang dat ondernemers die gebruik willen maken van de bonusregeling voorafgaand aan het ontvangen van de bonus een de-minimisverklaring indienen bij RVO.nl waarmee zij hun eventuele eerder (in de afgelopen twee jaar en het lopende belastingjaar) ontvangen de-minimissteun kunnen aangeven. Hiervoor kan digitaal gebruik gemaakt worden van het hiervoor beschikbare formulier op de website van RVO.nl

5. Regeldruk

Deze regeling heeft regeldrukeffecten. De administratieve lasten voor deze tijdelijke regeling (tot en met 31 december 2017) bedragen in totaal € 4,9 mln voor de totale uitvoeringsperiode. Basis voor de berekening is dat circa 18.000 melkleverende en 3.000 niet-melkleverende veebedrijven onder de regeling vallen, de administratieve lasten komen derhalve neer op gemiddeld € 233,- per bedrijf. De administratieve lasten hebben betrekking op het doen van een aanvraag door bedrijven die in aanmerking willen komen voor een aangepaste referentie en op het kennisnemen van de opgelegde heffing (die nihil kan zijn). Ook is rekening gehouden met de omstandigheid dat bedrijven gebruik kunnen maken van de mogelijkheid van bezwaar tegen de genomen beslissingen.

6. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Kernbegrippen die – met name – bepalend zijn voor de berekeningen van de hoogte van de geldsommen (waaronder de bonus-geldsom) op grond van deze regeling zijn ‘houder’, ‘rond’, ‘referentie- en doelstellingsaantal’ en ‘grondgebonden bedrijf’. In artikel 1 worden deze, en enkele andere, begrippen gedefinieerd. Hierna volgt een toelichting op de hiervoor genoemde kernbegrippen.

Voor de definitie van ‘houder’ is aangesloten bij de definitie die is opgenomen in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (hierna: GWWD). Dat betekent dat onder houder op grond deze regeling wordt verstaan ‘eigenaar’, ‘houder’ of ‘hoeder’. Deze houder (van de in de regeling bepaalde categorieën runderen) is degene die een geldsom zal zijn verschuldigd, wanneer de houder runderen houdt boven zijn referentieaantal.

Voor de definitie van ‘rond’ is aangesloten bij de op grond van de (op de GWWD) gebaseerde Regeling identificatie en registratie van dieren, met dien verstande dat deze regeling uitsluitend betrekking heeft op de categorieën die worden gehouden in of ten behoeve van de melkveehouderij. Dit zijn vrouwelijke runderen van 0 tot 1 jaar, vrouwelijke runderen van 1 jaar of ouder die niet hebben gekalfd en vrouwelijke runderen die ten minste eenmaal hebben gekalfd.

Door bij ‘houder’ en ‘rond’ aan te sluiten bij de GWWD en de daarop gebaseerde Regeling identificatie registratie van dieren, kan bij de berekening van de geldsommen op grond van de in deze regeling opgenomen rekenkundige formules, waaronder de berekening van de zogenoemde ‘bonus-geldsommen’, gebruik worden gemaakt van het aantal runderen dat door een houder op grond van de Regeling identificatie en registratie van dieren is geregistreerd op grond van het I&R-systeem rond (als bedoeld in artikel 14, onderdeel a, van de Regeling identificatie en registratie van dieren). Via deze systematiek volgt rechtstreeks uit de regeling wat voor iedere houder het referentieaantal (aantal runderen dat op 2 juli 2015 werd gehouden op grondgebonden bedrijven dan wel het aantal runderen dat op 2 juli 2015 werd gehouden op niet-grondgebonden bedrijven verminderd met 4%) is en het doelstellingsaantal (het aantal runderen dat op 1 oktober 2016 werd gehouden), en – voor houders op niet melk-producerende bedrijven – het aantal runderen dat op 15 december 2016 werd gehouden.

Zoals aangegeven in de brief van de Staatssecretaris van 3 februari 2017 worden grondgebonden (melk-producerende) bedrijven ontzien ten opzichte van houders van andere bedrijven die onder de regeling vallen. Dit geschiedt door in de berekening van de referentieaantallen van deze houders geen vermindering met 4% toe te passen. De definitie van ‘grondgebonden bedrijf’ in deze regeling sluit zoveel mogelijk aan bij de wijze waarop dat begrip is gedefinieerd in het wetsvoorstel houdende

wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van fosfaatrechten.

Artikel 2

De runderen die in het I&R-systeem zijn geregistreerd worden voor de berekeningen die op grond van deze regeling plaatsvinden omgerekend naar GVE's (groot vee-eenheden). In dit artikel is voor alle drie te onderscheiden categorieën runderen de omrekeningsfactor vastgelegd. Voor een nadere achtergrond van de keuze voor de omrekeningsfactoren zij verwezen naar het algemene deel van deze toelichting.

Artikel 3

Een melk-producerend bedrijf is ingevolge artikel 4 een geldsom verschuldigd indien het gemiddeld aantal runderen (uitgedrukt in GVE) per maand van een periode hoger is dan het doelstellingsaantal van dat bedrijf. Het doelstellingsaantal is het aantal runderen dat overeenkomt met het aantal dat op 1 oktober 2016 werd gehouden verminderd met het verminderingspercentage. De verminderingspercentages zijn in artikel 3 vastgesteld op 5% voor periode 1 (maart en april 2017) en 10% in periode 2 (mei en juni 2017).

In het tweede lid van dit artikel wordt kenbaar gemaakt dat de vaststelling voor perioden 3 tot en met 5 (welke de maanden juli tot en met december 2017 bestrijken) nog plaatsvindt door bekendmaking in de Staatscourant uiterlijk op laatste dag van de voorgaande periode. Dit betekent (bijvoorbeeld) dat uiterlijk op 30 juni 2017 bekend wordt gemaakt wat het verminderingspercentage is voor periode 3 (juli en augustus 2017).

In het tweede lid is tevens vastgelegd dat in periode 3 het verminderingspercentage ten hoogste 20% bedraagt en in de perioden 4 en 5 het percentage ten hoogste 40% bedraagt. Voor betrokken bedrijven is hiermee op het tijdstip van de publicatie van deze regeling duidelijk met welke percentages zij later in het jaar mogelijk rekening moeten gaan houden.

In het derde lid van het artikel is tevens vastgelegd dat de verminderingspercentages voor de periode 4 en 5 nooit minder bedragen dan het percentage van een voorgaande periode. Wanneer dus in periode 3 een percentage van 15% zou worden vastgesteld, dan staat daarmee vast dat het percentage voor periode 4 en 5 ook ten minste 15% zal bedragen.

Artikelen 4 tot en met 6

Deze artikelen bepalen op welke wijze de Minister de geldsommen berekent die melk-producerende (artikel 4 en artikel 6) en niet melk-producerende bedrijven (artikel 5) verschuldigd zijn in welke gevallen de geldsommen niet verschuldigd zijn. In het algemene deel van de toelichting wordt hier, onder meer met rekenvoorbeelden, nader op ingegaan.

Artikel 7

Hiervoor is al aangegeven dat grondgebonden (melk-producerende) bedrijven worden ontzien ten opzichte van andere melk-producerende bedrijven die onder de regeling vallen en dat dit geschiedt door in de berekening van de referentieaantallen van deze houders geen vermindering met 4% toe te passen. Dit is vastgelegd in artikel 7.

Artikel 8

In het eerste lid, onderdeel a, van dit artikel is bepaald dat de Minister de op grond van artikel 4 en artikel 6 verschuldigde geldsommen van melk-producerende bedrijven inwint in de maand volgend op de maand waarover de geldsom is verschuldigd. Bij niet melk-producerende bedrijven geschiedt de inwinning (op grond van het eerste lid, onderdeel b) uiterlijk in de periode die volgt op de periode waarin de geldsom verschuldigd werd. Dit verschil is gelegen in het feit dat (op grond van het tweede lid) inwinning van een melk-producerend bedrijf plaatsvindt door het zuivelbedrijf waaraan de betreffende houder de melk aflevert en het zuivelbedrijf in de praktijk zal inwinnen door middel van inhouding van het verschuldigde bedrag op het (maandelijks af te rekenen) melkgeld. Hierdoor is het mogelijk voor de meeste bedrijven reeds in te winnen in de eerste maand na de maand waarin de geldsom verschuldigd is.

Inwinning bij niet melk-producerende bedrijven (en enkele melk-producerende bedrijven die niet zijn aangesloten bij Zuivel.nl) geschiedt door RVO.nl. Inwinning bij niet melk-producerende bedrijven geschiedt binnen de periode (dus een tijdvak van 2 maanden) die volgt op de periode waarover de geldsom is verschuldigd.

Artikel 9

Dit artikel regelt de toekenning door de Minister van bonus-geldsommen aan melk-producerende

bedrijven die in een maand van een periode een gemiddeld aantal runderen houden dat lager is dan het referentieaantal. Voor een nadere toelichting op de achtergrond en werking van dit artikel zij verwezen naar het algemene deel van de toelichting.

De bonus-geldsommen worden bijeengebracht met de geldsommen die op grond van de artikelen 4 tot en met 6 verschuldigd zijn. Daarom wordt in het vierde lid bepaald dat, voor het geval in een bepaalde periode de opbrengsten uit de artikelen 4 tot en met 6 ontoereikend zouden zijn, de bonus-geldsommen naar rato van het tekort worden verlaagd. Wanneer er na de perioden 1 tot en met 5 (dus met ingang van 1 januari 2018) een batig saldo resteert, kan dat saldo naar rato worden verdeeld over alle melk-producerende bedrijven die in december 2107 gemiddeld minder runderen hielden dan hun doelstellingsaantal.

Artikel 10

In dit artikel is geregeld dat bonus-geldsommen (die de Minister op grond van artikel 9 toekent) worden uitbetaald door het zuivelbedrijf waaraan de betreffende houder de melk aflevert. In het geval dat het zuivelbedrijf niet is aangesloten bij ZuivelNL geschiedt de betaling door RVO.nl. Ook hier is, wat betreft de termijnen waarbinnen de betaling plaatsvindt, hetzelfde verschil aan de orde als bij de inwinning van de geldsommen. Wanneer een melk-producerend bedrijf koemelk levert aan een bij ZuivelNL aangesloten zuivelbedrijf, vindt de uitbetaling plaats in de maand volgend op de maand waarin het recht op de geldsom is ontstaan. Voor de andere melk-producerende bedrijven geldt dat dit uiterlijk in de daaropvolgende periode plaatsvindt.

Artikelen 11 en 12

Deze artikelen regelen de mogelijkheid voor een houder om een verzoek in te dienen om aanpassing van het referentieaantal naar aanleiding van in- en uitscharing in 2015 of 2016 (artikel 11) en naar aanleiding van bedrijfsovernames of bijzondere omstandigheden (artikel 12). In het algemene deel van de toelichting wordt nader op achtergrond en toepassing van deze artikelen ingegaan.

Artikel 13

In dit artikel is bepaald dat deze regeling niet van toepassing is op vleeskalverhouders. Vleeskalverhouders worden op grond van deze regeling gedefinieerd als houders die runderen jonger dan een jaar houden en deze runderen uitsluitend afvoeren voor de slacht. Het is noodzakelijk om te bepalen dat deze categorie houders niet onder de regeling valt, omdat zij runderen houden (van jonger dan een jaar) die ook worden gehouden op melk-producerende bedrijven en niet-melkproducerende bedrijven (de jongvee-opfok bedrijven). Het doel van de vleeskalverbedrijven is echter dat de dieren uitsluitend voor de vleesproductie worden gehouden en niet als jongvee voor melk-producerende bedrijven. Het is dus mogelijk voor houders die wél onder de regeling vallen om reductie te bereiken door afvoer van runderen jonger dan één jaar naar vleeskalverhouders die vanuit dat bedrijf naar de slacht moeten worden afgevoerd. Echter om niet onder de regeling te blijven vallen, zal een vleeskalverhouder geen andere categorieën runderen (vrouwelijke runderen van 1 jaar of ouder die niet hebben gekalfd of vrouwelijke runderen die ten minste eenmaal hebben gekalfd) in zijn bedrijf kunnen opnemen. In dat geval zou er namelijk geen sprake meer zijn van een kalverhouder als gedefinieerd in deze regeling en daarmee zou de betreffende vleeskalverhouder onder de regeling vallen.

Artikel 14

Deze regeling treedt in werking op 1 maart 2017. Daarmee wordt afgeweken van de vaste verandermomenten voor inwerkingtreding van ministeriële regelingen. Deze afwijking is echter op grond van de volgende omstandigheden te verantwoorden.

In de brief van de Staatssecretaris van 18 november 2016 (Kamerstukken II 2016/17, 34 532 nr. 45), is aangegeven dat wat betreft de fosfaatreductie door zuivelondernemingen met ingang van 2017 sprake zal kunnen zijn van algemeen verbindend verklaringen, waarvan toen al duidelijk was dat die inhoudelijk een vergelijkbare inspanning van de bedrijven zou hebben geleverd als de onderhavige regeling. Vervolgens is in de brief van de Staatssecretaris van 30 december 2016 (Kamerstukken II 2016/17, 34 532 nr. 98) aangegeven dat het fosfaatreductieplan van ZuivelNL zou worden geborgd middels een ministeriële regeling die uiterlijk per 1 maart 2017 in werking treedt, hetgeen is bevestigd in de brief van de Staatssecretaris van 3 februari 2017 (Kamerstukken II 2016/17, 33 037 nr. 189). Gelet op deze omstandigheden moet worden gesteld dat de bedrijven tot wie deze regeling zich richt, zich hebben kunnen voorbereiden.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam*